

## **Uitspraak Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden**

Uitspraaknr. : 12-003

Datum : 4 juli 2012

Partijen : Stichting <naam zorgaanbieder>, vertegenwoordigd door mevrouw A (directeur bestuurder), verder ook te noemen zorgaanbieder of verzoeker

en

Centrale Cliëntenraad <naam zorgaanbieder>, vertegenwoordigd door mevrouw B (voorzitter van de centrale cliëntenraad en lid van cliëntenraad <locatiennaam>) en mevrouw C (cliëntenraad ondersteuner), verder ook te noemen de centrale cliëntenraad.

### **Het geschil**

1. De Landelijke Commissie van vertrouwenslieden (verder ook te noemen LCvV of de commissie) is door partijen verzocht een uitspraak te doen over de vraag of de lokale cliëntenraden van zorgaanbieder verzwaaard adviesrecht toekomt bij de benoeming van teamleiders op grond van art. 3 eerste lid sub M WMCZ.

### **Het verloop van de procedure**

2. Partijen hebben in november 2011 de kwestie aan de LCvV voorgelegd en verzocht om op grond van de schriftelijke stukken en zonder hoorzitting een uitspraak te doen. De LCvV achtte zich op grond van de voorgelegde informatie onvoldoende voorgelicht om aan dat verzoek gevolg te geven. Over het onderwerp cliëntmedezeggenschap bij aanstellingen en benoemingen is door de commissie aan partijen schriftelijke informatie toegezonden over de betreffende wettelijke bepalingen en een jurisprudentieoverzicht van commissies van vertrouwenslieden. Op 6 maart 2012 is door zorgaanbieder verzocht de zaak alsnog in hoorzitting te behandelen om tot een bindende uitspraak te komen.

3. De LCvV heeft aanvullende stukken over de art. 2 WMCZ regeling(en) van de medezeggenschap bij deze zorgaanbieder gevraagd. Op 15 maart 2012 zijn toegezonden de Overeenkomst Centrale Cliëntenraad <naam>, d.d. 28 maart 2011 en de Overeenkomst Cliëntenraad <locatiennaam>, d.d. 20 oktober 2008.

4. Op 25 april 2012 heeft een hoorzitting plaatsgevonden. Hierbij zijn op verzoek van de commissie nog overgelegd de formele functieomschrijvingen voor de functies Woonzorgmanager en Teamleider Zorg bij zorgaanbieder.

5. Op 7 juni 2012 hebben partijen het concept verslag van de hoorzitting ontvangen met de mogelijkheid hierop te reageren. Met inachtneming van de reacties is het verslag op 12 juni 2012 vastgesteld. Het vastgestelde verslag wordt als bijlage aan deze uitspraak gehecht.

### **Standpunten van verzoeker, zakelijk en verkort weergegeven**

6. In 2011 is er met instemming van de Centrale Cliëntenraad een wijziging in de organisatiestructuur van de Stichting <naam zorgaanbieder>, doorgevoerd. In de nieuwe structuur is onder meer de functie 'teamleider' inhoudelijk aangepast door bepaalde taken die de bedrijfsvoering betreffen over te dragen aan nieuw aan te stellen woonzorgmanagers. Teamleiders kunnen zich daardoor meer richten op het primaire zorgproces en het aansturen van teams. Deze wijzigingen zijn mede ingegeven door opmerkingen van de Inspectie voor de Gezondheidszorg. Teamleiders vallen hiërarchisch onder de woonzorgmanager.

7. Door de reorganisatie zijn bepaalde teamleiders op andere locaties komen te werken. Dit was conform een sociaal plan. De cliëntenraad is hierover niet geïnformeerd. Zorgaanbieder heeft naderhand aangegeven dat dit wel had behoren te gebeuren. Van adviesrecht of verzwaaard adviesrecht was bij dit besluit volgens zorgaanbieder echter geen sprake.

8. Er zijn drie woonzorgmanagers die ieder een werkgebied aansturen en er zijn twaalf teamleiders, zowel voor zorglocaties als voor facilitaire zaken en dagactiviteiten. Zorgaanbieder vindt dat verzwaaard adviesrecht ex. art. 3 eerste lid sub M WMCZ van toepassing behoort te zijn op de functie woonzorgmanager doch niet voor de functie van teamleider.

9. Het uitoefenen van het adviesrecht bij aanstellingen/benoemingen geschiedt (van oudsher) door een afvaardiging vanuit de cliëntenraad plaats te laten nemen in de sollicitatiecommissie. In deze praktijk hoeft volgens zorgaanbieder geen verandering te komen, ook niet als het een vacature voor een teamleider betreft. Deze werkwijze is niet schriftelijk vastgelegd.

10. In de praktijk komt interne overplaatsing van teamleiders maar weinig voor en het uitgangspunt is ook altijd om een teamleider aan te stellen voor een bepaalde locatie maar het kan niet uitgesloten worden dat er organisatorische noodzaak is voor een interne overplaatsing en/of uitwisseling voor korte of langere duur. Zorgaanbieder heeft er bezwaar tegen wanneer bij dergelijke interne overplaatsing van een teamleider, de cliëntenraad (wederom) om advies gevraagd zou moeten worden. Immers over de aanstelling van de betreffende teamleider is bij aanname al geadviseerd en wanneer de teamleider geschikt is bevonden voor de ene locatie kan deze, aldus zorgaanbieder, geacht worden ook geschikt te zijn voor anderen locaties.

## **Standpunten van de Centrale Cliëntenraad, zakelijk en verkort weergegeven**

11. Er is bij overeenkomst van 28 maart 2011 een Centrale Cliëntenraad opgericht waar alle lokale raden zich bij aangesloten hebben. Hierbij is een modelovereenkomst van LOC gevolgd. Op lokaal niveau zijn er geen nieuwe reglementen of overeenkomsten afgesloten zodat nu niet duidelijk is of en zo ja, welke wijziging er in de lokale adviesbevoegdheden heeft plaatsgevonden.

12. De cliëntenraad bemerkte na de reorganisatie in de zomer van 2011 dat sprake was van interne overplaatsing van teamleiders zonder dat dit van te voren bekend was gemaakt. Een nog maar recent voor de locatie <locatiennaam> aangestelde teamleider ging naar een andere locatie zonder dat de raden van beide locaties daarin gekend werden of om advies gevraagd.

13. De cliëntenraad acht interne overplaatsingen van teamleiders met het oog op de rust en regelmaat voor de bewoners in algemene zin onwenselijk. Met het oog op mogelijke toekomstig intern verschuiven van teamleiders wil de cliëntenraad dan ook graag weten of de lokale raden alsdan verzwaard adviesrecht hebben.

## **Overwegingen en conclusies van de LCvV**

### Algemeen

14. De LCvV heeft vastgesteld dat de overeenkomst Centrale Cliëntenraad d.d. 28 maart 2011 niet of nauwelijks bepalingen bevat die een verdeling van adviesrecht / adviesonderwerpen tussen centrale raad en lokale raden regelt. Op lokaal niveau blijken er geen (nieuwe) reglementen of overeenkomsten afgesloten te zijn, terwijl in de overeenkomst Centrale Cliëntenraad (onder art. 31 lid 3) wel intrekking van de overeenkomst d.d. 20 oktober 2008 is overeengekomen. De LCvV concludeert dat in deze situatie onbepaald en daarmee onduidelijk is welke lokale adviesbevoegdheden er zijn en hoe deze te geëffectueerd kunnen worden. Deze onbestemde situatie betreft dan mede de adviesbevoegdheid bij het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling; een bij uitstek lokale/decentrale aangelegenheid. In de overeenkomst d.d. 20 oktober 2008 van <locatiennaam> was hierover een algemene bepaling opgenomen (art. 9 lid 1 sub e) maar deze overeenkomst is als hiervoor uiteengezet, bij het sluiten van de overeenkomst Centrale Cliëntenraad komen te vervallen.

15. De LCvV plaatst naast het hiervoor overwogene nog op meerdere punten vraagtekens bij de overeenkomst Centrale Cliëntenraad d.d. 28 maart 2011. De indruk bestaat dat dit het enig geldende document met betrekking tot de cliëntmedezeggenschap bij zorgaanbieder is, terwijl er in de praktijk medezeggenschap op twee niveaus plaatsvindt, hetgeen voornoemd document dus onvolledig dekt en/of uitwerkt. De overeenkomst lijkt bovendien evenmin te zijn afgestemd op de

gewijzigde organisatiestructuur bij zorgaanbieder. De LCvV beveelt partijen dan ook graag aan om betreffende overeenkomst, eventueel met behulp van een derde die deskundig is op het gebied van cliëntmedezeggenschap, nog eens goed tegen het licht te houden en waar nodig te herzien. Alsdan kan deze regeling ook worden afgestemd op de voor de lokale raden noodzakelijkerwijs nog op te stellen reglementen.

#### Ten aanzien van het geschil

16. Geschillen rond de toepassing van ex. art. 3 eerste lid sub M WMCZ spitsen zich doorgaans toe op twee verschillende vragen, te weten: op welke functionaris heeft het artikel betrekking (wie is degene die belast is met leiding van een onderdeel van de instelling) en: hoe dit adviesrecht bij aanstellingen/benoemingen in de praktijk te effectueren. Ook in het onderhavige geschil komen beide vragen aan bod.

17. Vast is komen te staan dat bij deze zorgaanbieder de gangbare wijze van advisering bij bepaalde benoemingen is, dat een afvaardiging van de cliëntenraad plaatsneemt in de sollicitatiecommissie. Deze werkwijze is niet schriftelijk vastgelegd maar verloopt, zo gaven beide partijen aan, naar tevredenheid. De LCvV overweegt dat wanneer men er voor kiest dit specifieke adviesrecht op deze wijze te effectueren, er niet wordt voorzien in een adviesmogelijkheid in situaties waar een vacature op andere wijze dan na een sollicitatieprocedure zal worden vervuld. Dit zijn bijvoorbeeld de situaties van interne overplaatsing, bijvoorbeeld wegens overtolligheid en/of een andere reden voor herschikking.

18. De LCvV en haar rechtsvoorgangers hebben in eerdere uitspraken (o.a. LCV 2001-07, LCvV 2008-01, LCvV 2009-02) bepaald dat als sprake is van een nieuwe personele invulling (met bestendig karakter) de wijze van aanstelling van een in art. 3 eerste lid sub M WMCZ bedoelde functionaris, niet van invloed is op de verplichting om verzwaard advies te vragen. Het is dan dus aan partijen om naast de ‘sollicitatievariant’ aanvullende afspraken te maken over advisering wanneer een vacature op andersoortige wijze dan na een sollicitatieprocedure een nieuwe personele invulling krijgt. Ook hierbij geldt de aanbeveling om dergelijke afspraken vast te leggen in een reglement of overeenkomst. Veelal zal dit neerkomen op voordracht van de beoogde kandidaat aan de cliëntenraad met enige motivering van het geschiktheidsoordeel.

19. Terzake van de vraag op welke functionaris art. 3 eerste lid sub M WMCZ van toepassing behoort te zijn binnen een bepaalde zorginstelling, hebben de LCvV en haar rechtsvoorgangers, onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis bij deze bepaling, in eerdere uitspraken overwogen dat hiermee bedoeld wordt een leidinggevende met zelfstandige eindverantwoordelijkheid die het leefklimaat op de afdeling in belangrijke mate kan bepalen. Daarnaast is overwogen dat deze functionaris wel zichtbaar en merkbaar betrokken dient te zijn bij de dagelijkse gang van zaken op de afdeling.

20. Het feit dat bij zorgaanbieder door reorganisatie bepaalde bedrijfsvoerende taken zijn overgeheveld van teamleiders naar de functionaris woonzorgmanager, kan niet zonder meer met zich meebrengen dat het recht van verzwaaard advies daarmee ook -als vanzelfsprekend- naar aanstellingen van die functionaris is overgeheveld. Temeer nu geen van de cliëntenraden in dergelijke (beleids)wijziging is gekend noch om advies is gevraagd.

21. Uit de functieomschrijving Teamleider Zorg (o.a. onder Resultaatsgebieden) blijkt dat deze geacht wordt leiding te geven aan een of meerdere zorgteams (hiërarchische aansturing), de werksfeer te stimuleren, een bijdrage te leveren aan het strategisch beleid en een inhoudelijke bijdrage te leveren aan ontwikkeling en implementatie van zorgbeleid. Het komt de LCvV voor dat deze functionaris hiermee, ondanks de overgehevelde taken, nog steeds voldoet aan de kwalificaties als hiervoor genoemd sub 19.

22. De LCvV merkt tot slot nog op dat niet alleen hiaten in de schriftelijke regeling omtrent de cliëntmedezeggenschap debet zijn aan het meningsverschil zoals dat is voorgelegd. Ook de praktijk waarin cliëntenraadsleden zitting zijn gaan nemen in zowel sollicitatiecommissies voor aanstelling van Woonzorgmanagers als bij sollicitaties van Teamleiders Zorg, heeft bijgedragen aan de ontstane onduidelijkheid. Feitelijk is te dezen van enig (voorgenomen) beleid ten aanzien van het onderwerp ‘cliëntmedezeggenschap bij aanstellingen/benoemingen’ niet gebleken.

## **Oordeel**

*Op grond van het vorenstaande oordeelt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden dat vanwege de afwezigheid van beleid bij zorgaanbieder waarin de cliëntmedezeggenschap bij aanstellingen/benoemingen nader is geregeld en/of uitgewerkt, in samenhang gezien met de (nieuwe) inhoud van de functie Teamleider zorg, zorgaanbieder niet in redelijkheid kan besluiten dat lokale cliëntenraden geen verzwaaard advies kunnen uitbrengen bij interne overplaatsingen (met duurzaam karakter) van Teamleiders Zorg.*

Deze uitspraak is vastgesteld door de voorzitter van de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden, mevrouw mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn, en de leden de heer dr. J.J. Belderok en mevrouw mr. dr. B.J.M. Frederiks.

Utrecht, 4 juli 2012

mr. S.B. de Pauw Gerlings-Döhrn  
voorzitter

mr. L. Bos  
secretaris